

వన్యప్రాణి రక్షణ చట్టం - 1972

Wild Life Protection Act-1972

అధ్యాయము - 1

1. పేరు, వ్యాప్తి, మొదలు పెట్టబడిన తేదీ :

ఇది సైల్వే లైఫ్ (ప్రొవిక్షన్) యాక్ట్ 1972 గా పిలవబడును మరియు కాశ్మీర్ రాష్ట్రము మినహాయించి, భారతదేశమంతటను అమలుపరచబడును.

అయా రాష్ట్రాలలో గజిల్లో ప్రచరించబడిన తేదీ నుండి ఈ చట్టములోని వివిధ అంశములను వివిధ కారీకులలో అమలుపరచే అవకాశమున్నది అమలులోనికి వచ్చును.

2. నిర్వచనములు :

1. అనిమల్ (జంతువు) అనగా ఉభయచరాలు, పక్షులు, క్షీరదాలు, సరీసృపాలు వానిపిల్లలు, పక్షులుమొ॥ వాని గ్రుడ్లు
2. అనిమల్ ఆర్టికల్ (జంతు సంబంధ ఉత్పత్తి) అనగా బంధించబడిన లేక స్వేచ్ఛగా సంచరించుచున్న పట్టుపొడికి సంబంధించిన భాగాము లేక ఆర్టిభాగముచేతయారకాబడినవస్తువు(వర్మిస్మినహాయించి) (మనదేశములోని దిగుమతి కాబడిన దంత ద్వారా తయారుకాబడిన వస్తువులు కూడా)
3.
4. బోర్డ్ : సెక్షన్ 6 సబ్ సెక్షన్(1) ద్వారా నియమించబడిన మండలి.
5. కాస్టివ్ అనిమల్ బంధింపబడిన జంతువు పెద్దల్ I, II, III, IV లో నమోదై బంధించబడి స్వేచ్ఛ లేకుండా పెంచబడుతున్న జంతువు.
6.
7. చీఫ్ సైల్వెలైఫ్ వార్డెన్ సెక్షన్(4)- సబ్ సెక్షన్(1)-క్లాజ్(a) ప్రకారము నియమింపబడిన అధికారి.
- 7-A సర్ప్లస్ ఒక చోట తటస్థముగా కాని లేక ఒక ప్రదేశమునుండి మరి ఒక ప్రదేశమునకు మారుతూ కాని ఉండి అది కేవలం జంతువులను ఆదించుట వంటి వినోదమును మాత్రమే ఆరుపు యాజమాన్యపు / సంస్థ
8.
9. కలెక్టర్ : రెవెన్యూ జిల్లాకు అత్యుత్తమ అధికారి.
10. ఈ చట్టము మొదలైనతేదీ.
(a) స్టేట్ అంటే ఆ రాష్ట్రములో చట్టము అమలు పరచుట మొదలైన తేదీ
(b) లేక చట్టములోని ఒకటి లేక కొన్ని అంశములను అమలుపరచుట మొదలైన తేదీ
11. డీలర్ (వ్యాపారి) : బంధించబడిన జంతువులను కాని, వానికి సంబంధించిన పదార్థములు కాని, మాంసము మొ॥ వాటి తేరసారములు ఆరుపు వ్యక్తి
12. డైరెక్టర్ : సెక్షన్ 3-సబ్ సెక్షన్(1) క్లాజ్-1 ఆధారముగా నియమింపబడిన అధికారి.
- 12-A ఫారెస్ట్ ఆఫీసర్ : ఇండియన్ ఫారెస్ట్ ఆక్ట్ 1927-సెక్షన్-2 ఆధారముగా నియమింపబడిన అధికారి
13.
14. గవర్నమెంట్ ప్రావర్శి (ప్రభుత్వ ఆస్తి): సెక్షన్ 39 లేక 17-H సెక్షన్ లలో పేర్కొనబడిన ఆస్తి.
15. హేలిటాట్ (అవాసము) యామి, నీరు లేక చెట్లు - వన్య జ్ఞాపాణులకు అవాసయోగ్యమైనవి.
16. హౌండింగ్ : (వేటాడుట) వేట అనే పదము యొక్క వివిధ అర్థములతో సంబంధమున్న చర్యలు అనగా నిర్బంధించుట, చంపుట, విషప్రయోగము, వల వేయుట, బోనులు ఉపయోగించుట లేక అట్టి చర్యలకు ప్రయత్నించుట.
(b) పై చర్యలనిమత్తమై జంతువులను వేటాడుట.
(c) జంతువును కాని, దాని భాగములను కాని గాయపరచుట, లేక వేరు చేయుట, పక్షులు, సరీసృపాల గుడ్డను పాడు చేయుట, వాటి గూళ్ళకు నష్టము కలుగజేయుట, లేక వాటిని పాడు చేయుట.

17. లాండ్(భూమి): కాలువలు,పారులు,కయ్యలు వండిచి,నదులు,నెరువులు త్రవ్వబడిన లేక స్వాభావికముగా ఏర్పడినవి కూడా భూమిగా పరిగణించబడును.
- 18.ఎ) లైవ్స్టాక్:(పశు): గేదేలు,ఎడ్డు,దున్నపోతులు,ఒంటిలు,అవులు,గాడిదలు,మేకలు,గుఱ్ఱములు, పందులు,గొట్టెలు,యౌక్ ఒంటిలు మరియు వాని పిల్లలు
19. మాన్యుఫాక్చరర్: అంతువుల నుండి లభ్యమైన పదార్థములతో వస్తువులను తయారుచేయువాడు.
20. మీట్(మాంసం):మాంసముతో బాటు రక్తము,ఎముకలు,కండరములు,గ్రుడ్లు,నైరు,.....పచ్చిది లేక పండినటు వండిది.
21. మేషనరీ పార్క్ సెక్షన్ 35 లేక 36 ద్వారా కాని ప్రకటించబడిన ప్రదేశము.
22. నోటిఫికేషన్ : అధికారిక గజిట్లో ప్రచురించబడిన విషయము
23. పర్మిట్ : ఈ చట్టం ప్రకారము కాని,లేక సంబంధిత నిబంధనల అనుసారము మంజూరైన పర్మిట్
24. పర్సన్ :వ్యక్తి లేక సంస్థ
25. ప్రిస్ట్రబుడ్ : ఈ చట్టానుసారం లేక సంబంధిత నిబంధనలలో చర్చించబడిన విషయము.
26. థాంక్యురీ : ఈ చట్టములోని సెక్షన్ 26 A లేక 38 ప్రకారము ప్రకటించబడినప్రదేశము. లేక వన్యప్రాణిసంరక్షిత
27. సెసిఫైడ్ ప్లాంట్: షెడ్యూల్ VI లో పేర్కొనబడిన వృక్షజాతి
28.
29. స్టేట్ గవర్నమెంట్ : రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లేక కేంద్రపాలిత ప్రాంతమును పాలించే అధికారి.
30. థిరిలోరియల్ వాలర్స్ : మారిటైమ్ కోస్ట్ అక్ట్,1976 లోని సెక్షన్ 3లో వివరించినట్లే (మనదేశము అధీనంలో ఉన్న సముద్రజలాలు)
31. ట్రోఫీ : బంధీగా పెంచబడుతున్న లేక స్వేచ్ఛగా ఉన్న వన్యప్రాణాలు లేక వాని దేహభాగములను తుధ్వరరి బద్రపరచబడినవి-అంటే వెర్మిన్ మినహా
 - 1) టాక్సిడర్మి వృక్షి ద్వారా పూర్తిగా లేక ఏదైనా భాగాన్ని మాత్రమే బద్రపరచటం ఉదా: చర్మాలు,రక్తము మొ...
 - 2) దుమ్మికోమ్ములు,ఇథర్మ్యగం కోమ్ము,వెంట్రుకలు,ఈతలు,గోళ్ళు,పళ్ళు,మస్క,గుడ్డు,పక్షుల గూళ్ళు మొ...
32. అవ్కూల్డ్ ట్రోఫీ:వెర్మిన్ మినహా మిగిలిన అంతువులు -పెంచబడుతున్న లేక స్వేచ్ఛగా ఉన్న వన్యప్రాణుల దేహభాగముల తుధ్వరచకుండా ఉన్నవి.(అప్పటి చంపబడిన వన్యప్రాణి,లేక వానిభాగములు)
33. వెహికల్: ప్రయాణం కొరకు నేలపై,నీటి మీద లేక గాలిలో ఉపయోగపడు పరికరము,మరియుగేదేలు,ఎడ్డు, ఒంటిలు,గాడిదలు ఉపయోగపడు పరికరము మరియు గేదేలు,ఎడ్డు,ఒంటిలు,గాడిదలు గుఱ్ఱము,కందెరగాడిద
34. వెర్మిన్ : షెడ్యూల్ V లో పేర్కొన్న అంతువులు.
35. వెషన్ : వన్యప్రాణులను చంపుటకు,నాశనము చేయుటకు,గాయపరచుటకు ఎరగా వాడుటకు ఉపయోగపడు మందుగుండు,బాణము,విల్లములు విస్ఫోటకపదార్థాలు, మారణాయుధాలు,ఒంటిలు,కత్తులు,వలలు,విషపదార్థాలు, ఉప్పులు మొ..
36. వైల్డ్ అవిమల్ : ప్రకృతిలో సహజముగా జీవించే జీవులు మరియు షెడ్యూల్ I,II,III,IV లేక V లో పేర్కొన్న జీవులు
37. వైల్డ్ వైఫ్: పర్యావరణములో భాగస్వామ్యము కల్గిఉన్న వృక్ష అంతు జాలములు -అంతువులు,తేనెదీగలు, సత్తగుడ్డలు, దేవులు,నీతాకోకచిలుకలు మొ..
38. వైల్డ్లైఫ్ వార్మిన్ : సెక్షన్ 4-(1)-(బి) ద్వారా నియమించబడిన అధికారి.
39. జా: సర్వస్వ కాకుండా,అంతువుల వ్యాపారం చేసే పర్మిట్ గల వ్యాపారి కాకుండా,ఉండి-తటస్థముగా లేక సంబంధించే ఒక సంస్థ అయివుండి-అక్కడ వన్యప్రాణులను ప్రదర్శించేది.

అధ్యాయము - 2

ఈ చట్టము ద్వారా నియమించబడే అధికారము ఫ

3. (1) డైరెక్టర్ మరియు ఇతర అధికారుల నియామకం : కేంద్రప్రభుత్వము ఈ చట్ట పరిరక్షణార్థము

ఎ) డైరెక్టర్స్ ఆఫ్ నెల్లీ లైఫ్ ప్రొజెక్టుస్

బి) అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్స్ ఆఫ్ నెల్లీ లైఫ్ ప్రొజెక్టుస్

సి) ఇంకా అవసరమగు ఇతర అధికారులను నియమించవచ్చును.

2) ఈ చట్టము ప్రకారము నియమించబడిన డైరెక్టర్ కేంద్రప్రభుత్వము నూచించు ఆదేశములను నిర్వహించును

3) చట్ట ప్రకారముగా నియమించబడిన అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ తదీతరుల డైరెక్టర్ గారి క్రింద పని చేయవలెను.

4. నెల్లీ లైఫ్ వార్మెన్ నియామకం :

(1) రాష్ట్రప్రభుత్వము అవసరమును బట్టి

ఎ) చీఫ్ నెల్లీలైఫ్ వార్మెన్

బి) నెల్లీలైఫ్ వార్మెన్

సి) ప్రతి జిల్లాకు ఒక హాసరరీ నెల్లీలైఫ్ వార్మెన్

డి) ఇంకా అవసరమగు ఇతర అధికారులను నియమించవచ్చును.

(2) ఈ చట్టప్రకారముగా నియమించబడిన చీఫ్ నెల్లీలైఫ్ వార్మెన్ రాష్ట్రప్రభుత్వపు ఆదేశాలు ప్రకారము విధులను నిర్వహించును.

(3) నెల్లీలైఫ్ వార్మెన్, అసరరీ నెల్లీలైఫ్ వార్మెన్ మరియు ఇతర సంబంధిత అధికారులు చీఫ్ నెల్లీలైఫ్ వార్మెన్ క్రింద పనిచేయుదురు.

5. పవర్స్ టు రెలిగేట్ :

(1) కేంద్రప్రభుత్వము నుండి ముందుగా అనుమతి పొంది డైరెక్టర్ తన యొక్క అధికారాలను అన్నింటినీ లేక కొన్నింటినీ పరతులతో తన క్రింద పనిచేయు అధికారులకు విభిన్న పూర్వకముగా అపొందించవచ్చును.

(2) చీఫ్ నెల్లీలైఫ్ వార్మెన్ ముందుగా రాష్ట్రప్రభుత్వము అనుమతి పొంది తన యొక్క మొత్తం లేక కొన్ని అధికారాలను విభిన్న పూర్వకముగా బదిలీ చేయవచ్చును.

(3) పై విధముగా డైరెక్టర్ కాని, చీఫ్ నెల్లీ వార్మెన్ కాని తమ యొక్క అధికారులను తమ క్రింది స్థాయి అధికారులకు బదిలీ చేసినపుడు ఆ అధికారి సదరు అధికారులను చట్టము ద్వారా వానికి ఒప్పగించినవిగా భావించి ప్రవర్తించవలెను.

నేషనల్ బోర్డ్ ఫర్ నెల్లీ లైఫ్ :

ఎ. ప్రధానమంత్రి - అధ్యక్షుడు

బి. అటవీశాఖమంత్రిలు - ఉపాధ్యక్షుడు

సి. యం.పి.లు-3 (లోక్ సభ -2, రాజ్య సభ - 1)

డి. ఫారెస్ట్ మరియు వైల్డ్ లైఫ్ కు సంబంధించిన ప్రణాళికా సంఘసభ్యులు

ఇ. కేంద్రప్రభుత్వ సిఫారుసు పొందిన 5 యన్.జి.ఓ.లు.

యఫ్. కేంద్ర ప్రభుత్వ గుర్తింపుపొందిన ప్రముఖులు -10, వన్యప్రాణులు పర్యావరణము, సంరక్షణ రంగాలలో.

జి. కేంద్రకార్యదర్శి - అటవీశాఖ / వన్యప్రాణి విభాగము

హెచ్. చీఫ్ ఆఫ్ అర్కిస్టాఫ్

ఐ. సమాచార ప్రసార శాఖ కార్యదర్శి - కేంద్రప్రభుత్వ

జె. రక్షణ కార్యదర్శి

కె. కేంద్ర ఆర్థిక కార్యదర్శి

యల్. కేంద్ర గిరిజనాభివృద్ధి కార్యదర్శి

యం. డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్

యన్. కేంద్ర టూరిజం డైరెక్టర్ జనరల్

ఓ. ఐపియఫ్ ఆర్.ఇ. డైరెక్టర్ జనరల్

పి. వైల్డ్లైఫ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియా-డైరెక్టర్

క్యూ. జూలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా డైరెక్టర్

ఆర్. బొటానికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా

యస్. ఇండియన్ వెటర్నరీ సర్వే ఇన్స్టిట్యూట్

డి. సెంట్రల్ జూ అథారిటీ మెంబర్ సెక్రటరీ

యు. నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఓషనోగ్రఫీ డైరెక్టర్

వి. కేంద్రముచే పేర్కొనబడిన 10 రాష్ట్ర/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల నుండి రిప్రెజెంటేటివ్.

డబ్ల్యు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ వైల్డ్లైఫ్ ప్రొజెక్షన్- ఈ సలహా సంఘ కార్యదర్శి.

5. A) ఈ చట్టము అమలులోనికి వచ్చిన వెంటనే రాష్ట్రప్రభుత్వము లేక కేంద్రపాలిత ప్రాంతమైనచో ఎక్స్‌నెక్యూటర్-సాధ్యమైనంత త్వరగా "వైల్డ్లైఫ్ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డ్" ను ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన సభ్యులతో ఏర్పరచవలెను.

ఎ) రాష్ట్రము లేక కేంద్రపాలిత ప్రాంతములో అటవీశాఖా మంత్రి లేక అటువంటి హోదా లేనిచో రాష్ట్రప్రభుత్వ ముఖ్య కార్యదర్శి సంఘ చైర్మన్‌గా ఉండవలెను(అధ్యక్షుడు).

బి) రాష్ట్రము లేక కేంద్రపాలిత ప్రాంతములలో శాసన సభ సభ్యులు ఇద్దరు సభ్యులుగా ఉండవలెను.

సి) అటవీశాఖ కార్యదర్శి, లేక అటవీశాఖకు సంబంధించిన కార్యదర్శి ఒక సభ్యుడుగా ఉండవలెను.

డి) ఏ హోదాకైనా చెందిన ఒక అటవీ శాఖాధికారి

ఇ) డైరెక్టర్‌నే నియమించబడిన ఒక వ్యక్తి

యఫ్) చీఫ్ వైల్డ్లైఫ్ వార్డెన్ (ఎక్స్‌అఫిసోరీ)

జి రిగరీకి మించకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం అధికారులు

హెచ్) పరిధి మించకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం దృష్టిలో వన్యప్రాణుల సంరక్షణలో అసక్తి కలవారు ఉండవలెను. - ఈ పది మందిలో ముగ్గురు గిరిజనులై ఉండవలెను.

6. A పై ఉదహరించిన అంశములో (వి) లేక (హెచ్) ల నుండి

రాష్ట్రప్రభుత్వము ఉపాధ్యక్షుణ్ణి ఎంపిక చేయవచ్చును.

2) అటవీ శాఖాధికారిని ఎ) రాష్ట్రప్రభుత్వము ఎంపిక చేయుట

3) ఇన్ జిలో పేర్కొన్న అధికారుల ఎంపిక వారిలో ఏర్పడ్డ ఖాళీలను పూరించే విధానము రాష్ట్రప్రభుత్వము నిర్ణయించవలెను.

4) సలహా సంఘ సభ్యులు తమ విధినిర్వహణార్హమై ఆయ్యే ఖర్చును రాష్ట్రప్రభుత్వము సూచనల మేరకు నిర్ణయించబడును.

7. సలహా సంఘం యొక్క నిర్వహణలు :

1) రాష్ట్రప్రభుత్వము నిర్ణయించిన ప్రదేశములో, సంవత్సరానికి కనీసం రెండు సార్లు సమావేశమవలెను.

2) సంఘం తమ కార్యక్రమాలను వారే నిర్వహించుకొనవలెను.

3) విషయములోనైనా సలహా సంఘంలోని సభ్యుల నియామకంలోని తేదా వలన కాని, లేక సంఘ కార్యకలాపాల్లోని జేదాల వలన..... సలహా సంఘం తీసికొనే నిర్ణయంపై ప్రభావము ఉండదు.

8. సెల్ఫ్ లైఫ్ ఎచ్చయిజిటి బోర్డ్ విధులు : ఈ సంఘం ఈ క్రింది అంశములపై రాష్ట్రప్రభుత్వమునకు తగిన సూచనలు ఇవ్వవలెను.

ఎ) శాంక్యరీలు, నేషనల్ పార్క్స్ లేక క్లెయిమ్ ఏరియాల యొక్క ఎంపిక మరియు వాటి విధి నిర్వహణ

బి) వన్య ప్రాణులు, నిషేధించబడిన యొక్కల పరిరక్షణకై తీసికొవాల్సిన జాగ్రత్తలు

సి) పెడ్యూల్స్ ను మార్చుట

డి) వన్య ప్రాణుల సంరక్షణకై తీసుకొనే చర్యలలో గిరిజనుల యొక్క అవసరాలను కూడా దృష్టిలో ఉంచుకొనవలెను.

ఇ) ఇంతే విధముగానైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సూచనలు వన్యప్రాణ సంరక్షణార్థము ఇచ్చినచో వాటిని అమలుపరచుట.

అధ్యాయము - 3

వన్య ప్రాణులను వేటాడుట

9) వేటాడుట నిషిద్ధము : పెడ్యూలలో పేర్కొనబడిన వన్య ప్రాణులను ఈ చట్టములోని సెక్షన్ 11 మరియు 12 లో వివరించిన పద్ధతి మినహా వేటాడరాదు.

10)

11) కొన్ని విషయాలలో వన్య ప్రాణులను వేటాడుట అనుమతించవచ్చును.

- 1) 6వ అధ్యాయము లోని షరతులకు అనుగుణంగా ఇంకాచురెక్కడా ఏ చట్టము అనుమతించనూ, 4వ అధ్యాయము లోబడి :

- ఎ) షెడ్యూల్ 1లో పేర్కొనబడిన వన్యప్రాణి మానవ ప్రాణాలకు నష్టం కల్గించు చున్నదని భావించినచో లేక ఆ జీవిగాయము వల్ల లేక వ్యాధి వల్ల బాధపడతూ జీవించడం కష్టమని దానిని ఆరోగ్యపరిస్థితిని మెరుగుపరచడం సంభవంకాదని తెల్సినా ఆ పరిస్థితులలో క్షుప్తంగా నమోదుకాని అట్టి వన్యప్రాణిని ఏ వ్యక్తి చేతనైనా వేటాడి సంహరించుటకు రీఫ్లైజ్ లైఫ్ వార్డెన్ అనుమతించవచ్చును.
- బి) షెడ్యూల్ 2, షెడ్యూల్ 3 లేక షెడ్యూల్ 4 లో పేర్కొనబడిన ఏ వన్యప్రాణి అయినా మానవులను హాని కారకము అని భావించినా, అస్థి నష్టము జరుగుటకు కారణమని భావించినా లేక ఆ వన్యప్రాణి ఏదైనా వ్యాధి వలన కాని లేక అంగనైతల్యము వలన బాధపడతూ, వానికి చికిత్స చేయించడం వీలు కాదని భావించినా - ఆ పరిస్థితుల్లో కారణాలను క్షుప్తంగా నమోదు చేసి అనన్య ప్రాణిని వేటాడి సంహరించుటకు ఏదైనా వ్యక్తిని అనుమతించుటకు, రీఫ్లైజ్ లైఫ్ వార్డెనుకు లేక వారిచే అధికారము పొందిన అధికారికి వీలుకలుగును.

11. 2. తన ప్రాణ రక్షణార్థం ఏ వన్యప్రాణినైనా గాయపరచినా లేక, చంపినా అది నేరము కాదు. కాని ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ఆ వ్యక్తి చట్టములోని ఏ అంశాన్ని ఉల్లంఘిస్తుందగా జరిగినా, అప్పుడు అది నేరముగా పరిగణించబడును.
3. గాయపరచబడిన లేక చంపబడిన ఏ వన్యప్రాణి అయినా అది ప్రభుత్వ అస్థిగా పరిగణించబడును.

12. ప్రత్యేక అవసరార్థమై పర్మిట్ మంజూరు చేయుట : ఈ చట్టములో మరెక్కడా ప్రస్తావించకపోయినా ఏ వ్యక్తినైనా, కట్టవలసిన సొమ్ము కట్టించుకొని కొన్ని నిబంధనలకు లోబై ఏ వన్యప్రాణిని వేటాడుటకు పర్మిట్ అవసరమో ఆ ప్రాణిని వేటాడుటకు అవసరమైన కారణాలను విశ్లేషిస్తూ రీఫ్లైజ్ లైఫ్ వార్డెన్ వేటాడుటకు పర్మిట్ మంజూరు చేయవచ్చును. కాని దానికి కారణాలు

ఎ) విద్యకొరకు

బి) శాస్త్రీయ పరిశోధనకు

సాంకేతిక యాజమాన్యము కొరకు నూత్రమే పరిమితము.

సాంకేతిక యాజమాన్యము అంటే

1) వన్యప్రాణిని ఒక ప్రదేశము నుండి వేరొక అనువైన ప్రదేశమునకు రవాణా చేయుట.

2) వన్యప్రాణుల జనాభా సంఖ్యను అదుపు చేయుటకు ప్రాణనష్టము జరగకుండా

నమూనా సేకరణకు :

1) సెక్షన్ 38-1 అనుసారము జాల కొరకు

2) మ్యూజియంలు తదితరమైన సంస్థల కొరకు

డి.) పాముల విషయము నుండి సేతరించు ప్రాణ రక్షణకు ఉపయోగపడే మందుల కొరకు
సెక్షన్ 13 నుండి 17 amended Act లో ఉపసంహరించబడినవి.

13. 14. 15.

16. 17.

17R నిర్దేశించిన మొక్కలను, వేళ్ళను ప్రొగుచేయుట అనుమతించబడదు.

ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వంచే గుర్తింపబడిన ప్రదేశముల నుండి లేక ఉద్దేశపూర్వకముగా ఏ అటవీభూమి నుండి నిర్దేశించబడిన మొక్కలను, వేళ్ళను ప్రొగుచేయుట గాని, పొదు చేయుటగాని చేయరాదు.

బి) అట్టి మొక్కలనుకాని, వాటి భాగములను గాని, బ్రతికినవి కాని చనిపోయినవిగాని, వాటి ఉత్పత్తులను కాని కల్గిండుట లేక అమ్మకావుట, బదిలీచేయుట, బహుకరించుట మొదలగు చేయరాదు. కాని 4న అధ్యాయమునకు లోనై, ఆ ప్రాంతములని యన్.టి.లకు మినహాయింపు కలదు.

17B ప్రత్యేక పరిస్థితులలో వర్మిట్ మంతారు చేయుట :

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అనుమతితో రీస్ నైట్లైవ్ వార్డెన్ 17-ఎ లో పేర్కొనబడిన భూమి భూభాగమిది ఏ వ్యవస్థికి అయినా నిర్దేశిత మొక్కలను, వాటి భాగములను ప్రొగుచేసుకొనుటకు అనుమతి ఇవ్వవచ్చును. కాని అట్టి అనుమతి ఈ క్రింది అంశములకు మాత్రమే వర్తించును.

ఎ) విద్య నిమిత్తము

బి) సాంకేతిక పరిశోధన

సి) సాంకేతిక సంస్థలలో సందర్శనార్థము

డి) కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి పొందిన సంస్థలకు అట్టి మొక్కల ప్రత్యుత్పత్తి కొరకు

17C అనుమతి లేకుండా నిర్దేశిత మొక్కలను సాగుచేయరాదు.

1. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అనుమతితో CWW నిర్దేశములకు విరుద్ధంగా ఏ వ్యక్తి నిర్దేశిత మొక్కలను సాగుచేయరాదు. కాని ఏవ్యక్తి అయినా ఈ చట్టము ప్రచురించే సరికి అట్టి సాగుబడి చేస్తున్నచో, మరి 6 నెలల వరకు మినహాయింపు ఉండును లేక ఈ 6 నెలలో అవసరమగు సమయము మంతారు చేయబడును.

2. ఈ విధంగా మంతారైన విషయములలో ఏ ప్రాంతములో సాగుచేసికొనవచ్చునో నిర్దిష్టముగా పేర్కొనబడును.

17D నిర్దేశిత మొక్కల వ్యాపారము నిషేధము :

1. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంచే అధికారము పొందిన ప్రత్యేక అధికారి లేక CWW ద్వారా అనుమతిపొంది వారు విధించిన షరతులకు లోనై మాత్రమే నిర్దేశిత మొక్కల వ్యాపారము చేయగలరు.

కాని ఏవ్వక్తి అయినా ఈ చట్టము ప్రచురించిన 60 రోజులోగా అవసరమగు అర్జీపెట్టుకొని కాని, లేక అర్జీ అర్జీ ధరభాస్తు మంజూరు కాదు అని లిఖితపూర్వకముగా తెలుపు వరకు మినహాయింపు కలదు.

17E నరుకు యొక్క వివరములు తెలుపుట :

1. నిర్దేశిత మొక్కలను సాగుచేయువారు లేక దాని వ్యాపారము చేయువ్యక్తులు ఈ చట్టము ప్రచురించబడిన 30 రోజులలోగా CWW కు లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వముచే అధికారము పొందిన వ్యక్తి - వాటి వివరములు తెలుపవలెను.

17F లైసెన్స్ కల్గిన వ్యక్తి మొక్కను కల్గి ఉండవచ్చును :

లైసెన్స్ పొందిన ఏ వ్యక్తి

a) అతని వద్ద

- i). నిర్దేశిత మొక్క లేక దాని భాగమును సెక్షన్ 17-E ప్రకారము తెలియపరచవలసిన ఉండి-అట్లు చేయకుండా
- ii). నిర్దేశిత మొక్క / దాని భాగములను చట్టపరంగా కాకుండా పొందినా

b) i). ప్రాగుచేయుట, వేర్లు మొదలగునవి

- ii). తన వద్ద ఉంచుకొనుట, కల్గి ఉండుట, పొందుట, అమ్ముట, అమ్మజూపుట, రవాణా చేయుట మొదలగున్నవి లైసెన్స్ లేకుండా చేయరాదు.

17G నిర్దేశిత మొక్కలను కొనుగోలు చేయుట :

లైసెన్స్ లేని వ్యక్తి నుండి మొక్కలను / వాని భాగములను ఖరీదు చేయరాదు.

17H అర్జీ మొక్కలు ప్రభుత్వ అస్తి : నిర్దేశిత మొక్కలపై వాని భాగములపై చట్టపరంగా చర్యతీసికొనినపుడు అర్జీ అస్తులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అస్తులుగా లేక అర్జీ వస్తువుల నేషనల్ పార్క్స్కు సంబంధించితే కేంద్ర ప్రభుత్వ అస్తులుగా పరిగణించబడును.

బంధనము - 4

18. శాంక్యూరీగా ప్రకటించు : 1. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము RF లో ఏ భాగమునైనా లేక సముద్ర భాగమును అందులోని వన్యప్రాణులు, వృక్షములు, భూభాగ అద్భుతాలను సంరక్షించేందుకు శాంక్యూరీగా ప్రకటించవచ్చును.

2. ఇట్టి ప్రకటనలో సార్వమైనంతవరకు ఖచ్చితమైన భూభాగమును వివరించవలెను.

18-A. శాంక్యూరీల సంరక్షణ : 1. శాంక్యూరీగా ప్రకటించబడిన భూభాగము RF గానిచో, సెక్షన్ 27 నుండి 33 వరకు ఉన్న అంశములు పరిగణలోనికి వచ్చును.

2 సెక్షన్ 19 నుండి 24 వరకు ఉన్న అంశములు నిర్ధారించేవరకు అక్కడి హక్కులను కల్గి ఉన్న ప్రజలు - వేరే ఇతర ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు ఏర్పరచే వరకు - వంటచెరకు, గడ్డి మొదలగు ఇతర అటవీ ఉత్పత్తులను అనుభవించేందుకు అనుమతించుము.

18-B కలెక్టర్ నియామకం : ఈ చట్టము అమలులోకి వచ్చిన 90రోజులు లేక నోటిఫికేషన్ ప్రచురించబడిన 30 రోజులోగా తగిన విచారణ జరుపును.

19 హక్కులను నిర్ధారించుట : కలెక్టర్ అట్టి హక్కులపై అవసరమగు విచారణ జరిపి, అట్టి హక్కుల యొక్క వివరములను పరిశీలించును.

20 కొత్త హక్కులను అనుమతించరు : ఈ నోటిఫికేషన్ ప్రచురించిన తర్వాత కొత్త హక్కులను మంజూరు చేయరు.

21 కలెక్టర్ యొక్క ఉత్తర్వుల జారీ : శాంక్యూరీ ప్రకటన జారీ అయిన 60 రోజులలోగా ఆ ప్రాంతపు భాషలో అట్టి ప్రచురణను ఈ క్రింది అంశముల వివరములతో ప్రకటన చేయును.

a) సాధ్యమైనంత వరకు శాంక్యూరీ యొక్క విస్తీర్ణము హద్దులు

b) ఇట్టి ప్రకటన అయిన 2 నెలలలోగా శాంక్యూరీ ప్రకటన ప్రభావితులు వలన అయిన వ్యక్తులు నిర్దేశించిన వివరములతో వారి వారి హక్కుల యొక్క వివరములు, నష్టపరిహారము మొ॥ అంశములతో కలెక్టర్ గారికి విన్నవించుకొనవలెను.

22 కలెక్టర్ గారిచే విచారణ : సంబంధిత వ్యక్తులకు అవసరమగు నోటీసు ఇచ్చిన తర్వాత సాధ్యమైనంత త్వరగా వారి వారి యొక్క దరఖాస్తులపై ఈ క్రింది అంశములపై విచారణ జరుపును.

a) సెక్షన్ 21(బి) ప్రకారము ఆక్షేపణలను

b) సెక్షన్ 19 ప్రకారము అప్పటికే అనుభవించుచున్న హక్కుల్ని సెక్షన్ 21 ప్రకారము పొందినవి - ఇవి ప్రభుత్వ రికార్డు ప్రకారము అయివుండవలెను.

1. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అనుమతితో CWW నిర్దేశములకు విరుద్ధంగా ఏ వ్యక్తి నిర్దేశిత మొక్కలను సాగుచేయరాదు. కాని ఏవ్యక్తి అయినా ఈ చట్టము ప్రచురించే సరికి అట్టి సాగుబడి చేస్తున్నచో, మరి 6 నెలల వరకు మినహాయింపు ఉండును లేక ఈ 6 నెలలో అవసరమగు సమయము మంజూరు చేయబడును.

23 కలెక్టర్ యొక్క అధికారములు : ఈ విషయాలను విచారణార్థము

a) ఏ ప్రదేశములోనైనా ప్లాన్/సర్వే నిమిత్తము ప్రవేశించుటకు లేక ఏ అధికారినినా పంపుటకు

b) సివిల్ కోర్టుకు కల అధికారము కల్గి ఉండును.

24 హక్కులను కలుగజేయుట :

1 సెక్షన్ 19 ప్రకారము ఏ హక్కునైనా ఒక వ్యక్తి కలిగి ఉంటే అట్టి హక్కును పూర్తిగా / పాక్షికముగా అనుమతించుట లేక నిరాకరించు

2 ఒకవేళ అట్టి హక్కును పూర్తిగా / పాక్షికముగా అనుమతించినచో

a) అట్టి భూభాగాన్ని శాంక్యూరీ నుండి విడగొట్టుటకు లేక

b) అట్టి వ్యక్తి తన హక్కును ప్రభుత్వపరము చేయుటకు అనుమతించినా లేక నష్టపరిహారములకు ఒప్పుకొనినా - లేక ఈ షరతులకు అంగీకరించినచో అప్పుడు లాండ్ ఎక్స్‌ప్రోప్రియేషన్ చట్టమును ఉపయోగించి, ఆ హక్కును కైవసము చేసికొనవచ్చును.

c) లేక CWW వారి అనుమతితో అట్టి హక్కులను అనుభవించుటకు అనుమతించవచ్చును.

24 అట్టి భూమిని లేక అందలి హక్కులను కైవసము చేసికొనుటకై :

- a) లాండ్ ఎక్స్‌ప్రోప్రియేషన్ అక్ట్ 1894 ప్రకారము కలెక్టర్ తన అధికారము వినియోగించవచ్చును
 - b) వివాదము కల్గి ఉన్న వ్యక్తి ఆ చట్టములోని సెక్షన్ ప్రకారము కలెక్టర్ వారి ఎదుట హాజరు కావలెను.
 - c) ఈ చట్టములోని సెక్షన్‌లోని అంశములన్ని అమలు పరచబడినట్లుగా భావించబడును.
 - d) ఈ విషయములో మంజూరుకాబడిన హక్కుల విషయమై ఆ వ్యక్తి ఈ చట్టము సెక్షన్ 11 ప్రకారము తగిన చర్య తీసికొనుటకు అర్హుడై ఉండును.
 - e) కలెక్టర్ అట్టి అర్హుడైన ఒప్పందముతో లేక కోర్టు తీర్మానము ప్రకారము భూమి రూపములోకాని, సగదు రూపములో కాని, లేక రెండింటి రూపములోకాని నష్టపరిహార మంజూరు చేయవచ్చును.
 - f) ఒకవేళ హక్కులలో రహదారి లేక గడ్డిబీడు అయి ఉంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అనుమతితో సాధ్యమైనంత వరకు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు చేయవలెను.
2. ఈ విధంగా ప్రభుత్వ అధీనమైన భూమి ప్రజాశ్రేయస్సుకై ప్రభుత్వాధీనమైనట్లుగా భావించబడు.
- 25A కలెక్టర్ గారి కాలపరిమితి : శాంక్యూరీగా ప్రకటించిన 2 సం॥లోగా ఈ విధమైన కార్యక్రములన్నింటినీ అంటే అంటే సెక్షన్ 19 నుండి 25 వరకు పూర్తి చేయవలెను.
- 26 కలెక్టర్ గారి అధికారముల బదిలీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అవసరమని తలస్తే సెక్షన్ 19 నుండి 25 వరకు కలెక్టర్ నిర్వహించవలసిన విధులను వేరొక అధికారికి బదిలీ చేయవచ్చును.
- 26A శాంక్యూరీగా ప్రకటించుట :
1. a) సెక్షన్ 18 ప్రకారము అనుమతించవలసిన హక్కుల విషయమై నిర్ణయించి గడువు పూర్తి అయిన తర్వాత మరియు అట్టి విషయముల మీద ప్రభుత్వము చాడ్యతలు పూర్తి అయ్యాక
 - b) RF లోని భూమి లేక సముద్రప్రాంతము - రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్దేశము ప్రకారము సదరు ప్రాంతములో వన్యప్రాణుల / చెట్లు / భూభాగ అభ్యుత్థాలు / సహజసిద్ధమైన విషయాలు మొ॥ అంశముల దృష్ట్యా అవసరమనిపించినచో అట్టి భూభాగమును ఒక ప్రత్యేక తేదీ నుండి శాంక్యూరీగా పరిగణించుచున్నట్లు ప్రకటన జారీ చేయవచ్చును.
- 27 శాంక్యూరీలోనికి ప్రవేశించుట నిషిద్ధము :
1. a) ప్రభుత్వ ఉద్యోగి
 - b) CWW లేక వారి అనుమతి పొందిన అధికారి ద్వారా అనుమతించబడిన
 - c) శాంక్యూరీ హద్దులలో స్థిరాస్థి కల్గి ఉండి
 - d) శాంక్యూరీ ద్వారా అనుమతించబడిన రహదారిపై ప్రయాణించు
 - e) పై అంశములైన (a), (b), (c) లోని వ్యక్తి పై ఆధారపడి ఉన్న వ్యక్తులు మినహాయింపు సెక్షన్ 28 ఆధారముగా అనుమతించబడినవారు మినహా ఇంకెవరూ శాంక్యూరీలోనికి అనుమతించబడదు.
2. శాంక్యూరీలోనికి అనుమతించబడిన వ్యక్తి శాంక్యూరీలో ఉన్న సమయములో
- a) చట్ట ఉల్లంఘనకు సంబంధించిన ఏ చర్య జరిగినా దాన్ని ప్రతిఘటించవలెను.
 - b) ఒకవేళ అట్టి చర్యజరిగినట్లుగా అనుమానమున్నచో, అట్టి పరిస్థితుల్లో విచారణలో అధికారులకు సహాయపడి నేరస్థుని కనుగొనుటలో తగిన సహకారము ఇవ్వవలెను.
 - c) ఏ వన్యప్రాణి అయినా చనిపోయినచో, దాని అవశేషాలను జాగ్రత్తపరచి, ఆ విషయము సంబంధిత అధికారికి తెలియపరచవలెను.

- డి) ఒకవేళ అగ్ని ప్రమాదము సంభవించితే, దాన్ని అర్దుటకు అది ప్రబలకుండా తగిన చర్యతీసికొనుట, ఒకవేళ అటువంటి ప్రమాదము సంభవించే పరిస్థితులలో తగిన ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసికొనవలెను.
- ఇ) అటవీ అధికారికి, CWW/పోలీసులకు నేర విచారణలో అవసరముగా సహాయ సహకారములు అందించుట వంటి బాధ్యతలు నిర్వహించవలెను.
3. ఎ) వ్యక్తి కూడా శాంక్చరీ హద్దులను మార్చుటకు, లేక చట్టవిరుద్ధమైన లాభము పొందుటకు ప్రయత్నించుట ఐపీసీ 186కు భిన్నమైన చర్యలు శాంక్చరీలో చేయరాదు.
4. శాంక్చరీలోని వన్య ప్రాణులను బాధించుట లేక అక్కడి భూమిలో చెత్త వేయుట వంటి చర్యలు చేయరాదు.
- 28 పర్యట మంజూరు :** 1) CWW ఏ వ్యక్తినైనా - దరఖాస్తు ద్వారా ఈ క్రింది విషయమై శాంక్చరీలోనికి ప్రవేశించుటకు లేక ప్రవేశించుటకు అనుమతించవచ్చును.
- a) వన్యప్రాణులపై పరిశోధనకు / లేక అనుబంధిత విషయములపై విషయాలను సేకరించుట
- b) ఫోటోగ్రఫీ
- c) శాస్త్రీయ పరిశోధనకు
- d) పర్యాటకులకు
- e) శాంక్చరీలో నివసించుచున్న వ్యక్తులతో చట్టపరమైన వ్యాపార నిమిత్తము
2. ఈ విషయములకు సంబంధించి అవసరమగు వసూలు చేసే షరతులతో కూడిన లైసెన్స్ మంజూరు చేయబడును.
- 29 శాంక్చరీలో విధ్వంసకచర్యలు నిషేధింపబడినవి :**
- ఏ వ్యక్తి కూడా శాంక్చరీలో వన్యప్రాణులకు నష్టము కలుగజేయుటకాని, వాటిని తీసుకెళ్ళేందుకుకానీ, అటవీ ఉత్పత్తులను సేకరించుట కాని, వన్యప్రాణుల అవాసమునకు నష్టము కల్గించుటకాని, శాంక్చరీలోని నీటి ప్రవాహాలకు అడ్డుకట్ట వేయుటకాని, ప్రవాహమును బయటనుండి లోనికి, లేకలో నుండి బయటకు మళ్ళించుట గాని, CWW వారి అనుమతి లేకుండా చేయరాదు. అట్టి అనుమతి CWW రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా మంజూరు చేయరాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కూడా WC Board ను సంప్రదించిన తర్వాతే తగిన ఆదేశములు జారీ చేయవలెను.
- ఒకవేళ శాంక్చరీ నుండి అటవీ ఉత్పత్తిని వెలికి తీయవలసివస్తే, అది శాంక్చరీలో అనుమతిపొంది నివసిస్తున్న ప్రజల అవసరార్థమై వినియోగించవలెను.
- శాంక్చరీలలో పశువులను మేపుకొనుటకు అభ్యంతరము ఉండరాదు.
- 30 అగ్ని / నిప్పు పెట్టకూడదు :** శాంక్చరీలో నిప్పు పెట్టుట - సంబంధించిన ఏ పని చేయరాదు.
- 31 అయుధములతో శాంక్చరీలోనికి ప్రవేశించకూడదు :**
- CWW వారి నుండి లిఖిత పూర్వక అనుమతి లేకుండా ఎవరూ అయుధాలతో శాంక్చరీలోనికి ప్రవేశించరాదు.
- 32 హానికర పస్తువులను ఉపయోగించరాదు :** శాంక్చరీలో హానికరమగు రసాయనాలు, విస్ఫోటకాలను - వన్యప్రాణులకు ప్రమాదకరము అయినవి ఉపయోగించరాదు.

33 శాంక్యూరీలపై అధికారాలు : శాంక్యూరీలను యాజమాన్యము సంరక్షించుట తదితర చర్యలకు CWW వారికే సర్వాధికారాలు యిందు నిమిత్తము

- a) రోడ్లు వేయుట, వంతెనలు నిర్మించుట, ఫెన్సింగ్లు-మొ॥ నిర్మించవచ్చును.
కాని లాడ్జీలు, హోటల్స్, ఊ, సఫారీలు మొ॥ కేంద్ర సంఘం అనుమతి లేకుండా నిర్మించరాదు.
- b) లోపలి వన్యప్రాణులకు సంరక్షణార్థము అవసరమగు చర్యలు తీసికొనవచ్చును.
- c) వన్యప్రాణుల కొరకు అక్కడి ఆవాస/పరిసరాలను మెరుగుపరచవచ్చును.
- d) లోపలి ప్రాంతాల పశువులను మేపుటకు వన్యప్రాణుల రక్షణార్థము నియంత్రించవచ్చును.

33-A పశువులకు దీకాలు వేయుట :

1. అంటురోగములు ప్రబలకుండా CWW శాంక్యూరీకి 5 కి.మీ. పరిధిలోని గ్రామ పశువుల నివారణ చర్యగా దీకాలు వేయించవచ్చును.
2. దీకాలు వేయించకుండా శాంక్యూరీలోనికి పశువులను తీసికొనిపోరాదు.

33-B సలహా సంఘం :

1. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఒక సలహా సంఘాన్ని నియమించవచ్చును. CWW కాని మరే అధికారి CF హోదాకు తగ్గకుండా దానికి అధికారి శాంక్యూరీకి ప్రాంతప సభ్యునిగా పందాయితీరాజ్ సంస్థనుండి ముగ్గురు, ఎన్జీఓల నుండి ఈ కార్యక్రమాల్లో చురుకుగా ఉన్నవారు 3, హోమ్ మరియు వెటర్నరీ విభాగాల నుండి ఒక్కొక్క అధికారితో ఏర్పాటు అగును. శాంక్యూరీకి సంబంధించిన అధికారి మెంబర్ సెలెక్టర్ గా వ్యవహరించును.
2. శాంక్యూరీలోని వన్యప్రాణులకు అవసరమగు చర్యలను చేపట్టుటకు, లోపలి మరియు సరిస ప్రాంతములోని ప్రజలకు అవసరమగు చర్యల నిమిత్తము తగిన సలహాలు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేయును.
3. ఈ సంఘం పనితీరును వారే నిర్దేశించుకొందురు.

34 ఆయుధములు కలిగి ఉన్న వ్యక్తుల జాబితా :

1. శాంక్యూరీగా ప్రకటించిన 3 నెలలలోగా శాంక్యూరీలో లేక దానికి 10కి.మీ. పరిధిలో నివసించువారు. ఈ అర్హత క్రింద ఆయుధములు కలిగి ఉన్న వారు, నిర్దేశించిన నమూనాలో తగిన రుసుము చెల్లించి, CWW లేక సదరు అధికారము పొందిన వారి వద్ద పేర్లను నమోదు చేసుకొనవలెను.
2. అర్హి దరఖాస్తు అందిన వెంటనే ఆ అధికారి ఆ వ్యక్తి పేరు, వివరములను తగిన విధముగా నమోదు చేయును.
3. శాంక్యూరీకి 10కి.మీ.ల దూరంలో ఉన్న ఏ వ్యక్తికి CWW అనుమతి లేకుండా కొత్త లైసెన్సులు మంజూరు చేయకూడదు.

34-A ఏ చట్టములో పేర్కొనబడిన, ప్రస్తుత చట్టం మేరకు ACF హోదా కంటే తక్కువ అధికారి

- a) ఈ చట్టాన్ని దిక్కురించి శాంక్యూరీ / నే.పా.లో ప్రభుత్వ భూమిని ఆక్రమించిన వ్యక్తిని బహిష్కరించరాదు.
 - b) చట్టవ్యతిరేకముగా నిర్మించిన నిర్మాణములు, భవనములు లేక అర్హి వ్యక్తికి చెందిన పరికరాలను DCF వారి సమ్మతి లేకుండా జప్తు చేయరాదు.
ఇటువంటి ఆదేశములు సదరు వ్యక్తికి తగిన అవకాశము ఇచ్చిన తరువాతనే అమలుపరచవలెను.
2. ఈ చర్య- ఈ చట్టములోని మరే ఇతర ఉల్లంఘన జరిగిన ఆమెలు జరుపబడును.

నే.పా.

35 నేషనల్ పార్క్ ప్రకటన :

- 1) రాష్ట్ర ప్రభుత్వ దృష్టిలో పర్యావరణ / వన్యప్రాణులు మొక్కలు / భూభాగపు అదృశ్యాలు లేక మరే ఇతర సహజ సంపదను పరిరక్షించే నిమిత్తము శాంక్యూరీలోని భాగమునైనా, కాకపోయినా నే.పా.గా ప్రకటించవచ్చును.
- 2) అట్టి ప్రకటనలోని సదరు నే.పా. యొక్క పొద్దులను, విస్తీర్ణమును తెలియపరచవలెను.
- 3) నేషనల్ పార్క్ గా ప్రకటించబడినపుడు సెక్షన్ 19 నుండి 26-ఎ వరకు అన్ని చర్యలు నిర్వహించవలెను (శాంక్యూరీగా ప్రకటించిన విధంగా).
- 4) ఈ క్రింది సంఘటనలు జరిగితే :
 - a) అర్జీల కొరకు తేటాయించిన కాలపరిమితి అయిపోతే, లేక పెట్టుకున్న అర్జీల విచారణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పూర్తి చేసినచో.
 - b) అన్నీ పాక్కులు / రాయితీలు రాష్ట్ర / కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోనికి వచ్చియుండి, శాంక్యూరీగా / నే.పా. ప్రకటించబడితే నిర్ణయించిన తేదీ నుండి అమలు అగును.
- 5) పొద్దుల మార్పును కేంద్ర సంఘం అనుమతి లేకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు మార్చరాదు.
- 6) ఏ వ్యక్తి కూడా వన్య ప్రాణులను నష్టపరచుట గాని, తొలగించుట కాని అటవీ ఉత్పత్తులకు పాదు చేయుటగాని, వన్య ప్రాణుల అవాసములను భంగపరచుట గాని, నీటి ప్రవాహాయునగు అవరోధము ఏర్పరచుట.
సి.దబ్బ్య.దబ్బ్య. అనుమతి లేకుండా చేయరాదు. సి.దబ్బ్య.దబ్బ్య. కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర సంఘమును సంప్రదించి అదేశములు జారీ చేసినపుడే.
- 7) నే.పా.లో పశువుల పరిగణించబడవు - ఏ విధమైన గ్రేంజి చేయరాదు. కేవలము నే.పా.కి అనుమతి పొందిన వ్యక్తి రవాణా కొరకు బండ్లకు కట్టిన పశువులు మాత్రమే పరిమితము.
- 8) సెక్షన్ 27, 28, 30 నుండి 34లు నే.పా.లకు శాంక్యూరీకు ఒకే రకముగా వినియోగించవలెనను.

36

36. ఎ. 1. కన్సర్వేషన్ రిజర్వ్ గా ప్రకటించుట : యాజమాన్యం నే.పా. లేక శాంక్యూరీల పరిసర భాగాలు ముఖ్యంగా ఒకదానితో ఒకటి కలుపుచూ ఉన్న ప్రభుత్వ భూములను, స్థానికులతో సంప్రదించిన పిదప రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆ భూములను కన్సర్వేషన్ రిజర్వ్ గా ప్రకటించవచ్చును. ఒకవేళ అట్టి భూములు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు చెందిన చెందినవైతే, కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి పొందవలెను.

2. 18, 27, 30, 32, 32 సెక్షన్లు ఉపయోగించవచ్చును.

36. బి. క. రి. యాజమాన్య సంఘం :

1. CWW కు సలహా ఇచ్చుటకు గాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఈ సంఘాన్ని నియమించును.
2. ఈ సలహా సంఘంలో అటవీశాఖలో వన్యప్రాణులకు సంబంధించిన ఒక అధికారి సెక్రటరీగా వ్యవహరించును. ఆ రిజర్వ్ పొద్దులలోని గ్రామ పంచాయితీల ఒక వ్యక్తి, వన్యప్రాణులకు సంబంధించిన 3 యున్.జి.ఓ.లు వ్యవసాయ మరియు వెటర్నరీ శాఖల నుండి చేరొక అధికారి ఈ సంఘంలో సభ్యులుగా వ్యవహరించెదరు.

36. సి. కమ్యూనిటీ రిజర్వ్ యొక్క యాజమాన్యం ప్రకటన :

1. ఒక వ్యవస్థ లేదా ఒక వ్యక్తి వన్యప్రాణుల రక్షణార్థం నే.పా./శాంక్యూరీ/క.రి.గా కాకుండా ఉన్న భూమిని ఆ వ్యక్తి అంగీకారంతో క.రి.గా ప్రకటించి అందులో వన్యప్రాణుల రక్షణ/వారి బాగోగుల కొరకు తగిన చర్యలు తీసుకొనవచ్చును.
2. సెక్షన్ 18, 27, 30, 32 మరియు 33 సెక్షన్లు ఇక్కడ కూడా వర్తింప చేయవచ్చును.
3. ఒక్కసారి కమ్యూనిటీ రిజర్వ్ గా ప్రకటన అయిన తర్వాత అందులోని భూమిపై మార్పులు చేర్పులు సరిపో సంఘంద్వారా సీఫారసు చేయబడి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆమోదము అవకుండా చేయరాదు.

36. డి. కమ్యూనిటీ రిజర్వ్ మేనేజ్మెంట్ కమిటీ :

1. కమ్యూనిటీ రిజర్వ్ యొక్క యాజమాన్యం దాని దినసరి కార్యక్రమములు నిర్వహించుటకై రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఒక సరిపో సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయవచ్చును.
2. ఈ సంఘములో సంబంధించిన పంచాయితీల నుండి వారి తరపున 5 గురు, ఒక వేళ పంచాయితీలు లేకుంటే, గ్రామ సభలోని సభ్యులు, సంబంధిత వన్యప్రాణి విభాగము, అటవీశాఖ అధికారి సభ్యులు
3. ఈ సంఘం అవసరమగు చర్యలు, వన్యప్రాణుల రక్షణకు అవసరమగు కార్యక్రమాలు, సంఘం యాజమాన్యము వారికి వారుగా తయారుచేసికొనవచ్చును.
4. సంఘం ఒక అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనవలెను.

37.

38. నే.పా. / శాంక్యూరీలను కేంద్ర ప్రభుత్వము ప్రకటించుట :

1. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తమ భూమిని శాంక్యూరీగా ప్రకటించబడినది - కేంద్ర ప్రభుత్వానికి బదిలీ చేసినా లేక తేటాయించినా కేంద్ర ప్రభుత్వము దృష్టిలో అట్టి ప్రాంతమును వన్య ప్రాణుల రక్షణకు లేక ఈ చట్టములోని సెక్షన్ 18కు అవసరమగు లక్షణములున్నట్లుగా భావించితే కేంద్ర ప్రభుత్వము శాంక్యూరీగా ప్రకటించవచ్చును.
2. కేంద్ర ప్రభుత్వము దృష్టిలో ఏ భూభాగములోనైనా సెక్షన్ 35కు సంబంధించిన విషయములు అనుకరించుటకు అవసరమని తెలిస్తే నే.పా.గా ప్రకటించవచ్చును. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వముచే ప్రకటించబడిన నే.పా.గా పరిగణించవచ్చును.
3. కేంద్రముచే ప్రకటించబడిన శాంక్యూరీ / నే.పా.లు CWW కు బదులు డైరెక్టర్ నిర్వహించును / లేక ఆయనచే అనుమతి పొందిన అధికారి నిర్వహించును. కేంద్ర ప్రభుత్వము అవసరమైనప్పుడు శాసనసభకు బదులుగా లోక్ సభ ఆమోదము పొందవలెను.

అధ్యాయము - IV ఎ.

సెంట్రల్ జూ అథారిటీ / జూల యొక్క గుర్తింపు

38. ఎ. సెం.జూ.అ. నియామకం :

1. ఈ సంఘం కేంద్ర ప్రభుత్వముచే ఏర్పాటు చేయబడి ఈ చట్టములోని వివిధ విషయాలపై అవసరమగు సలహాలు ఇచ్చును.
2. ఈ సంఘంలో

ఎ) అధ్యక్షుడు

బి) పదికి మించకుండా సభ్యులు

సి) కార్యదర్శి - వారిని కేంద్ర ప్రభుత్వము నియమించును.

38. డి. సంఘం యొక్క కాలపరిమితి - అధ్యక్షుడు / సభ్యుల యొక్క విధులు :

1. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఆదేశించిన విధముగా సంఘ సభ్యులు మరియు అధ్యక్షులు (కార్యదర్శి మినహా) మూడు సం॥ మించకుండా కొనసాగును.

2. అధ్యక్షుడు / సభ్యులు తమ అధికారము నుండి వైదొలగుటకు తమ స్వంతం రాజీనామాను కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు పంపవలెను.

3. కేంద్ర ప్రభుత్వము అధ్యక్షుని కాని, సభ్యుని కాని ఈ క్రింది కారణాలపై తొలగించవచ్చును.

ఎ) అప్పులపాలైనప్పుడు

బి) అసాంఘిక చర్యల వల్ల నేరస్థుడై, జైలుశిక్ష పడినప్పుడు

సి) మతిభ్రంశము చెందినప్పుడు

డి) పనిచేయలేకపోవుట / పని చేయకపోవుట

ఇ) అనుమతి లేకుండా సంఘం సమావేశాలకు మూడుసార్లు వరుసగా హాజరు అవకపోవుట

ఎఫ్) కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టిలో అధ్యక్షుడు / సభ్యులు తమ స్థానమును దుర్వినియోగపరచి తద్వారా ప్రజాధారణకు వ్యతిరేకముగా కొనసాగిన కాని అట్టి వ్యక్తికి తగిన అవకాశము ఇవ్వకుండా చర్య చేపట్టరాదు.

4. ఒకవేళ పై కారణాల వలన ఖాళీ ఏర్పడితే కొత్త వ్యక్తి నియామకముచే పూరింపబడును.

5. సంఘ సభ్యుల చేత జీతభత్యములు, సభ్యుల నమోదు మొ॥ విషయాలు ప్రభుత్వము అధీనములో ఉండును.

6. సంఘం కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతితో అవసరమగు అధికారులను, సిబ్బందిని నియమించవచ్చును.

7. సిబ్బంది / అధికారుల యొక్క కాలపరిమితి / జీతభత్యములు ప్రభుత్వ ఆదేశము మేరకు నిర్ణయించబడును.

8. సంఘములోని ఖాళీల వలన కాని, సంఘ నియామకములోని లోటు పాట్ల వలన మాత్రమే సంఘం యొక్క ప్రతిపాదనలను ప్రశ్నించరాదు.

39. సి. సంఘం యొక్క అధికారాలు : సంఘం ఈ క్రింది చర్యలు చేపట్టును.

ఎ) జూలోని కనీస సదుపాయాలు, వసతి, వాటి చాగోగులు, వైద్య సదుపాయములు నిర్ణయించుట.

బి) ప్రమాణాలను తగిన విధముగా జూ సదపబడుచున్నదా / లేదా అని పరిశీలించుట

సి) గుర్తింపు జారీ చేయుట / లేక గుర్తింపు నిరాకరించుట

డి) ఎన్డెంజర్డ్ ఆగుచున్న వన్యప్రాణులను గుర్తించి, వాటి జాతి సంరక్షణకై అనువైన జూలో వాటి సంరక్షణకు బాధ్యతను ఒప్పుగించుట.

ఇ) సంతానోత్పత్తి కొరకు వన్యప్రాణులను అనువుగా ఉన్న జూ నుండి అవసరమగు జూకు బదిలీ చేయుట / లేక కొంతకాలము వరకు వాటిని (సంతానోత్పత్తి కొరకు) వినియోగించుట.

ఎఫ్) అంతమొందిపోవు వన్యప్రాణుల జాతిలో బలమైన మొగ్గ జంతువుల యొక్క వివరములు సేకరించుట

జి) జూలో ప్రజల సందర్శన కొరకు ఉంచే వన్యప్రాణులకు ఏ విధముగా వసతులుండవలెనో నిర్ణయించును.

హెచ్) దేశ విదేశాలలో జూ సిబ్బందికి శిక్షణ ఇచ్చుట

ఐ) జూ కొరకు / వానిలో వన్యప్రాణుల సంతానోత్పత్తి కొరకు ఇతర జూలతో సమన్వయ పరచుట

ఐ) సాంకేతిక / శాస్త్రీయ పరిజ్ఞానముతో జూలోని పరిస్థితులను అభివృద్ధి పరచుట.

కె) ఈ చట్టమునకు సంబంధించి జూలలో అవసరమనుకొను చర్యలను చేపట్టుట.

38. డి. ఈ సంఘం ద్వారా నిర్వహించబడు నియమాలు :

1. ఈ సంఘం సమావేశాలు అధ్యక్షుని నిర్ణయం మేరకు ఎక్కడ, ఎప్పుడు అవుతుంది . నిర్ణయించబడును.
2. ఈ సంఘం సమావేశం నిర్వహణ తమరకు తామే నిర్ణయించుకోవాలి.
3. సలహాసంఘం నిర్ణయాలు / తీర్మానాలను కార్యదర్శి లేక వారి అనుమతి పొందిన అధికారిచే సమోదయ చేయబడును.

38.ఇ. గ్రాంటు లేక అప్పుగా సంఘం విధులు :

1. కేంద్ర ప్రభుత్వము లోకసభలో ఆమోదము పొందిన తరువాత వారి నిర్ణయం మేరకు అవసరమగు అర్హత వనరులు గ్రాంటు రూపంలో కాని అప్పు రూపములోకాని మంజూరు చేయును.
2. జూ అధికారి డి. ఫండ్ అనే ఒక నిధిని ఏర్పాటు చేసి, ప్రభుత్వం నుండి లేక ఇతర వ్యవస్థల నుండి భవ్యమగు ధనాన్ని అందులో జమ చేయును. ఎక్కడి నుండి వచ్చే ధనాన్ని ఆమోదించవచ్చో కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించును.
3. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అందిన ధనము సిబ్బంది వేతనము, సభ్యుల జీత భత్యాలకు, రవాణామొి. ఈ చట్టము నిర్ణయించిన కార్యక్రమాలకు వినియోగించును.
4. ఈ నిధుల ఖర్చులు సంఘం జాగ్రత్తగా సమోదయ చేసి (కంప్రొలర్ జనరల్ ఆదేశముల మేరకు) కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సమర్పించవలెను, సంవత్సరమునకు ఒకసారి.
5. సి.ఎ.జి. ద్వారా ఈ లెక్కలు తనిఖీ చేయబడును, ఈ విధముగా తనిఖీకి ఈగు ఖర్చు సి.ఎ.జి. అడిగినంత సమర్పించవలెను.
6. సి.ఎ.జి. లేక అనుమతి పొందిన అధికారికి ఈ తనిఖీ విషయంలో ఏ విషయమై ఏది సమయంలో అడిగిన విచారణకు అవసరమగు రికార్డులను సమర్పించవలెను.
7. సి.ఎ.జి. లేక సంబంధిత అధికారి తనిఖీ చేసిన రికార్డులను, సి.ఎ.జి. వారి రిపోర్టుతో సంవత్సరమునకు ఒక సారి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సమర్పించవలెను.

38. ఎఫ్. వార్షిక నివేదిక సలహాసంఘం ప్రతి సంవత్సరము వారు ఆ సంవత్సరములో జరిపిన కార్యకలాపాలతో ఒక నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సమర్పించవలెను.

38. జి. ఈ నివేదికను, సలహా సంఘం సూచనలను సూచన ప్రకారం నిర్వహించిన కార్యక్రమాలపై ఇత నివేదిక కేంద్ర ప్రభుత్వం లోక సభ సభ్యులకు అందజేయుట.

38. హెచ్. జూల గుర్తింపు జూ అధికారి గుర్తింపు లేకుండా ఏ జూ కూడా నిర్వహించబడదు. ఈ చట్టము అమలులోనికి వచ్చే సరికి ఒకవేళ జూ నిర్వహించబడుతున్నా 18 నెలలలోగా (అమలులోనికి వచ్చిన) తగిన

- దరఖాస్తు ద్వారా నమోదు చేసుకొని గుర్తింపు లభ్యమయితే జూ నిర్వహించబడును.
గుర్తింపు మంజూరు కానిచో మరికొన్ని నెలలు గడువులో మూసివేయవలెను.
- 2 ఎ. ఈ చట్టము అమలులోనికి వచ్చిన తర్వాత షెడ్యూల్ 1 లేక 2 షెడ్యూల్లోని పార్ట్ 2కు సంబంధించిన వణ్యప్రాణులకు వాటిభాగమును యజమాని అయిన ఉన్నవ్యక్తి ద్వారా కాకుండా వ్యాపారము చేయరాదు.
ఒక వేళ వారసత్వ పరంగా లభించితే.
- 2 బి. అలా ప్రాప్తించిన 90 రోజులుగా నీ.దఖ్ఖ,దఖ్ఖ,లేక సదరు అనుమతిపొందిన అధికారికి అర్జీపెట్టుకోవలెను ఇది బ్రతికి ఉన్న ఏనుగుకు వర్తించదు.
- 3 ఈ సెక్షన్ జూలకు / మ్యూజియంలకు వర్తించదు.
- 4 రాష్ట్రప్రభుత్వము అవసరమైతే ఒక వ్యక్తిని తనవద్ద ఉన్న వన్యప్రాణులను/వాటి భాగముల వివరము,గురించి తెలుపవల్సిందిగా ఆదేశించగలదు.

38 | - జూలోనికి జంతువులను పొందే అర్హత :

- 1) ఈ సలహా సంఘం అనుమతి లేకుండా షెడ్యూల్ 1,2 లోని వన్యప్రాణులను పొందుట కాని,బదిలీచేయుట గాని చేయరాదు.
- 2) గుర్తించబడిన జూ నుండి మినహా వేరే విధంగా వణ్యప్రాణులను పొందుట గాని,బదిలీ చేయుట గాని చేయరాదు.

38 J - జూలోని వన్యప్రాణులను హింసించరాదు. జూలోని జంతువులనుహింసించుట గాని,బాధించుటగాని వానికి అహారము ఇచ్చుట గాని(బయట వారు) చేయరాదు.

అధ్యాయము IV B మరియు IV C అనువదించబడలేదు.

అధ్యాయము V.

వన్యప్రాణుల, వాని శరీరావయవములతో వ్యాపారము నిషిద్ధము.

39) వన్యప్రాణులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆస్తి:

- 1) ఎ) అన్ని వన్యప్రాణులు (సెక్షన్ 11,29,35) వేటాడబడిన పెంచబడిన చనిపోయినా,చంపబడిన
బి) వన్యప్రాణి శరీరభాగము,మాంసము,కేసులో ఉన్న కేసు లేక పోయినా,
సి) మన దేశములోకి దిగుమతి అయిన దంతాల పై కేసు నమోదు అయినవి
డి) వాహనములు,పాత్రలు,వలలు,ఉచ్చులు మొదలైనవి ఈ చట్టప్రకారం
జప్తుపరచబడినది. ఇవన్నీ ప్రభుత్వ ఆస్తి.

ఒకవేళ పైన పేర్కొనబడినవి కేంద్ర ప్రభుత్వముచే ప్రకటించబడిన శాంక్యరీ/ నే.పా.ను సంబంధించినట్లైతే అవి కేంద్రప్రభుత్వ ఆస్తిగా పరిగణించబడును.

- 2) ఏ వ్యక్తి అయినా పైన పేర్కొన్న ప్రభుత్వ ఆస్తిని తన ఆధీనంలోనికి తెచ్చుకొనినట్లయితే 48గం.లోగా సదరు విషయమును సమీపములోని పోలీస్ స్టేషన్ కు గాని అనుమతి పొందిన అటవీ అధికారికి గాని తెలియజేయవలెను.
- 3) సి.దబ్బు, దబ్బు, అనుమతి లేకుండా పై ఆస్తులను తన ఆధీనంలోనికి తెచ్చుట, బదిలీ చేయుట, బహుకరించుట, నాశనము చేయుట కూడదు

4) ప్రకటనలు

- ఎ) ఈ చట్టము అమలులోనికి వచ్చేసరికి షెడ్యూలు 1లో, షెడ్యూల్ పార్ట్ 2 వన్యప్రాణులు కాని, వాని శరీర అవయవములు లేక ఉత్పత్తులు 30 రోజులుగా సి.దబ్బు, దబ్బు, కి తెలిపి అవి ఎక్కడ భద్రపరచబడినవో తెలిపి కావలసిన అనుమతి పొందవలెను.
 - బి) ఈ చట్టము అమలులోనికి వచ్చిన తరువాత షెడ్యూలు 1, పార్ట్ 2 షెడ్యూల్ లోని వన్యప్రాణులను, వాటి భాగమును కలిగి ఉండుట కాని ఖరీదు చేయుటగాని, అమలు చేయుటగాని సి.దబ్బు, దబ్బు, వారి లిఖిత పరమైన అనుమతి లేకుండా చేయరాదు.
- 40.ఎ. 1. కొన్ని విషయాలలో ఇమ్మ్యూనిటీమాఫ్ ఈ చట్టములో వేరొక్కడ పేర్కొనక పోయినా, కేంద్రప్రభుత్వము ఏ వ్యక్తినైనా షెడ్యూల్ 1 లేక షెడ్యూల్ 2 లో పార్ట్ 2లోని వన్యప్రాణుల / వాని భాగముల గురించి అవసరమైన వివరాలతో ప్రకటన చేయవచ్చిందిగా ఆదేశించే అధికారము కలదు.
2. ఈ చట్టము అమలులోనికి రాకముందు చేపట్టిన ఏ చర్య అయినా చట్టము అమలు లోనికి వచ్చిన తర్వాత వర్తించదు.

41. విచారణ మరియు జాబితాల తయారీ:

సెక్షన్ 40 ఆధారముగా లభించిన దరఖాస్తు మేరకు సి.దబ్బు, దబ్బు, లేక అధికారము కల అధికారి ఒక నోటీసు జారీ పిదప

1. సదరు వ్యక్తి యొక్క నివేళిత ప్రాంతములోనికి ప్రవేశించగలడు.
2. అక్కడ వున్న వన్యప్రాణులు-వాని భాగముల యొక్క వివరములతో ఒక జాబితాను తయారుచేసి విచారణానంతరము నమోదు చేయవచ్చును.
సి.సదరు భాగముపై అవసరమగు గుర్తు (చిహ్నమును) వేయును.
2. ఆ విధముగా వేసిన గుర్తును చెరువుట గాని/మార్పుటగాని చేయరాదు.

42. సర్టిఫికేట్ ఆఫ్ ఓనర్షిప్: సెక్షన్ 40 ప్రకారము సి.దబ్బు, దబ్బు, వన్యప్రాణి/వాని భాగము అతనికి అవి ఏ విధముగా లభ్యమయినవో విచారణ జరిపి, సంకృప్తి చెందితే-సర్టిఫికేట్ ఆఫ్ ఓనర్షిప్ మంజూరు చేయవచ్చును.

ఈ విధముగా మంజూరు చేయుటకు ముందు ఆ దరఖాస్తుదారుడు ఆ వన్యప్రాణులను సౌలభ్యాలన్నవా లేవా సి.దబ్బు, దబ్బు, నిర్ధారించుకోవలెను.

43. వన్యప్రాణులను బదిలీ చేయుటకు నియంత్రణలు:

ఓనర్షిప్ సర్టిఫికేట్ కల్గి ఉన్న ఏ వ్యక్తి అయినా, తన వద్ద ఉన్న వన్యప్రాణులను వాని భాగాలను బదిలీ చేయుట/ అమ్ముట వంటివి చేయరాదు.

ఓనర్షిప్ సర్టిఫికేట్ కల్గి ఉన్న వ్యక్తి ఒక రాష్ట్రం నుండి మరొక రాష్ట్రానికి బదిలీ చేయవలసి వచ్చినప్పుడు, ఏ రాష్ట్రంలోనికి బదిలీ అయినదో ఆ రాష్ట్ర సీ.డబ్ల్యు.డబ్ల్యు.కు 30 రోజులలోగా తెలియపరచవలెను. ఇది నెమలి తోక ఈకలకు వానితో తయారైన వస్తువులకు వర్తించదు.

అలాగే గుర్తింపు పొందిన జాల మధ్య/మ్యూజియంల బదిలీలకు వర్తించదు.

44) లైసెన్స్ లేకుండా వన్యప్రాణులతో తయారైన వస్తువుల వ్యాపారము చేయరాదు.

నిర్ణీత లైసెన్స్ లేకుండా వన్యప్రాణుల అవయవభాగములతో తయారైన వస్తువుల వ్యాపారము చేయరాదు. అలా తయారు చేయుట దాక్విడెర్మి, వాని మాంసమును అమ్ముట, వండుట, వర్ణించుట చేయరాదు.

45. సెక్షన్ 44 ప్రకారము మంజూరైన లైసెన్స్ ను -షరతులు ఉల్లంఘించినపుడు తాత్కాలికముగా నిలుపుట లేక రద్దుపరుచుటకు సీ.డబ్ల్యు.డబ్ల్యు. అధికారము కలదు.

46. అప్పీల్ : సీ.డబ్ల్యు.డబ్ల్యు. పైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము

47. ఈ అధ్యాయము ప్రకారము మంజూరైన లైసెన్స్ దారులు సీ.డబ్ల్యు.డబ్ల్యు. వారిచే నిర్ణయించబడిన రికార్డులను క్రమబద్ధంగా తయారు చేయవలెను.

48. లైసెన్స్ ద్వారా వన్యప్రాణుల కొనుగోలు

1. ఈ చట్టప్రకారం సెక్షన్ 44 ప్రకారం తమవద్ద ఉన్న వన్యప్రాణుల వివరాలను తెలుపవలసి ఉంది - తెలియపరచకుండుట, అదే విధంగా వన్యప్రాణుల అవయవ భాగాలనుండి తయారైన వస్తువులు మొదలైన ఈ చట్టము యొక్క నిబంధనలను అతిక్రమించి కొనుగోలు చేయరాదు.

48.ఎ. సీ.డబ్ల్యు.డబ్ల్యు. లేక సంబంధిత అధికారి ఉత్తర్వులు లేకుండా వన్యప్రాణులను రవాణా చేయరాదు

49. వన్యప్రాణులను కొనుగోలు చేయుటకు అనుమతి లేకుండా కొనుగోలు చేయరాదు.

అధ్యాయము V - ఎ

49.ఎ. నిర్వచనము

ఎ. షెడ్యూల్డ్ అనిమల్ : షెడ్యూల్ 1 లేక పార్ట్ 2 షెడ్యూల్ లోని వన్యప్రాణులు.

బి. షెడ్యూల్డ్ అనిమల్ అర్జికల్ : పై వివరించిన వన్యప్రాణుల అవయవభాగాలతో తయారు కాబడిన వస్తువులు కాని - నెమలితోక ఈకలు, పామువిషము మినహాయించబడినవి.

సి. స్పెసిఫైడ్ తేది 1.WL (ప్రో) అక్ట్ 1986 అమలుపరచబడిన తేది నుండి 2 నెలలు.

2. షెడ్యూల్ 1 లేక పార్ట్ 2 ఆఫ్ షెడ్యూల్ 2 లో చేర్చబడిన లేక బదిలీ చేయబడినట్లుగా ప్రకటించిన తేది నుండి 2 నెలలు.

49. డి. షెడ్యూల్డ్ జంతువుల నుండి లభ్యమగు పదార్థములు వస్తువుల వ్యాపారాలపై నిషేధము:

భారత అయిన తేది తర్వాత - షెడ్యూల్డ్ జంతువుల అవయవభాగాలతో తయారైనవస్తువులు, దిగుమతి కాబడిన ఏనుగు రుకాలలో తయారైన వస్తువులు, జంతువుల చర్మాలను జంతువులుగా (బొమ్మలుగా) తయారు చేయుట, మాంసము మొదలైన జంతువుల, దాని మాంసము వండుట, వర్ణించుట చేయరాదు.

49. సి. భారతీయ తేది తర్వాత పేర్కొన్న వస్తువులు / జంతువుల వ్యాపారము చేయువారు వారి వద్ద ఉన్న వివరాలను అవి ఎక్కడ (ప్రదేశాలను) నిలువ ఉన్నచో తదితర విషయాలను సి. డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. వారికి తెలియపరచవలెను.

అ వివరాలను తెలిపిన పిదప సి. డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. వారిని తనిఖీ చేసి వాటిని సదరు వ్యక్తి తనవద్దనే ఉంచుట నేందుకు కోరినచో వాటి వివరాలను సమీక్షించి, అవి చట్టపరంగా సంపాదించినచో వాటి నిర్ధారించుకుని, వాటిపై సీల్ చేసి ఆ వ్యక్తికి అనుమతించుచును.

ఈ విధముగా అనుమతి యివ్వబడిన వ్యక్తి ఆ సీల్ ను పాడు చేయుట కాని, సదరు వస్తువులను వేరొకరికి అమ్మకముచేయుటగాని, వేరే ప్రదేశానికి రవాణా చేయుట కాని చేయరాదు.

అధ్యాయము - VI

50. ఒక ప్రదేశములోనికి ప్రవేశించుటకు, వెళుటకు, అదవుచేయుటకు అరెస్ట్ చేయుటకు అధికారము. ఈ చట్టము ఉల్లంఘించినట్లుగా సి. డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. లేక అధికారికి, అటువీ అధికారికి, నబే ఇన్ స్పెక్టర్ కంటేపై అధికారిక - విశ్వసనీయమైన సమాచారము ఉన్నప్పుడు - ఆ వ్యక్తిని రప్పించుటకు, అతని వద్ద వస్త్రప్రాణి, దానికి సంబంధించిన వస్తువులను సామానులను తనిఖీ చేయుటకు, వస్త్రప్రాణులను అప్పగించుటకు నేరములో ఉపయోగించబడిన అన్ని వస్తువులను అప్పజేయుటకు, సదరు వ్యక్తిని వారింట లేకుండా అరెస్ట్ చేయుటకు అధికారము కలదు.

అదే విధముగా చట్టము ప్రకారము ఏపనియైనా చేయుటకు లైసెన్స్ లేక పర్మిట్ అవసరమయి, అట్టి పర్మిట్ లేకుండా ఆ చట్టము చేపడుతున్నా లేక విచారణ సమయంలో అవసరమగు లైసెన్స్ / పర్మిట్ చూపనపుడు, తప్పుడు సమాచారము యివ్వగల్గు అనుమానము ఉన్నా, ఆ వ్యక్తిని వారింట లేకుండా అరెస్ట్ చేసి కోర్టులో హాజరుపరచవలెను.

ఈ విషయాలలో వస్త్రప్రాణుల మాంసము మొదలైనవి ఉంటే సి. డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. ఉత్తరముల ప్రకారము దాన్ని దహనము/ఖననము చేయవలెను.

ఈ విషయాలలో అధికారులు సహాయనపాతారాలు కోరితే ఆ వ్యక్తులు తప్పనిసరిగా సహకరించవలెను.

ఎ. సి. ఆ హోదా/అంతకంటే పై అధికారికి వారింట ఇచ్చుటకు, సమన్స్ ఇచ్చుటకు, అవసరమైన ఋజువులు సేకరించుటకు, విచారణ జరుపుటకు అధికారము కలదు.

ఈ పరిస్థితులలో సమీక్ష చేయబడిన సాక్ష్యములు కోర్టులో ప్రవేశ పెట్టుటకు అర్హత కల్గి ఉండును.

51. శిక్షలు

ఈ చట్టములోని ఏ సెక్షన్ ను ఉల్లంఘించినా, అది నేరముగా పరిగణించబడి, నేరము ఋజువైనచో 3 సం. వరకు జైలు మరియు/లేక 25,000/- అరిమాన విధించబడును.

ఈ నేరము షెడ్యూల్ 1/ప్రాక్ట్ 2 షెడ్యూల్ 2 లని జంతు వులకు సంబంధించినచో లేక నేరము సాంక్యరీ/గే. పా. లో అరిగినచో జైలు 3 సం. తగ్గకుండా - 7 సం. వరకు మరియు అరిమానా 10,000/- తగ్గకుండా విధించబడును.

నేరస్థుడు అదీవరకు నేరము చేసివుంటే (పైన చూసినట్లుగా) జైలు 3 సం. తగ్గకుండా 7 సం. వరకు, మరియు అరిమానా 25,000/- తగ్గకుండా విధించబడును.

???? అధ్యాయములని సెక్షన్లు ఉల్లంఘించి నేరస్థునికి జైలు 3 సం. తగ్గకుండా 7 సం. వరకు, మరియు అరిమానా రూ. 10,000/- తగ్గకుండా.

సెక్షన్ 30 జె(హాలోని జంతువులు) ఉల్లంఘించినపుడు జైలు అరు నెలల వరకు, లేక అరిమానా రూ. 2,000/- వరకు లేక రెండు విధించబడును.

రెండవ సారి నేరము చేసినచో జైలు 1 సం. వరకు, లేక అరిమానా రూ. 5,000/- వరకు విధించబడును.

నేరస్థునకు శిక్షపడితే ఆ వ్యక్తివద్ద అప్పగించబడిన వస్త్రప్రాణి, దాని భాగాలు వస్తువులు వాచానములు మొదలైన ప్రభుత్వమునకు చెందును. అవ్యక్తికి ఇవ్వబడిన లైసెన్స్ పర్మిట్లు వర్సా రద్దు అగును.

ఆ వ్యక్తికి చేయబడు శిక్షకు ఈ రద్దుకు సంబంధించేదు. అతని వద్ద ఉన్న అయిదుభాగ లైసెన్స్ రద్దు అగును - తొత్త లైసెన్స్

మంజూరు 5 సం॥ అనంతరము మంజూరు చేయవచ్చును.

- 51.ఎ. బెయిల్ మంజూరుకు షరతులు. బెయిల్ మంజూరు చేయుటకు ముందు కోర్టు వల్లెట్ ప్రాసీ క్యూటర్ను సంప్రదించి వారికి అభ్యంతరము లేదన్నప్పుడే ఇవ్వవలెను. ఒకవేళ అభ్యంతరము తెలిపినా కోర్టు వ్యవస్థలో బలపైన సాక్షాధారాలు లేనప్పుడు బెయిల్ మంజూరు చేయును.
52. సహకరించదలచినవారికి - ఈ చట్టమును ఉల్లంఘించినట్లు గానే భావించి బెయిల్ అమలు పరచబడును.
53. తప్పుడు కేసులు నమోదు చేయుట : ఎ అధికారి అయినా తన హోదాలను దుర్వినియోగపరచి తప్పుడు కేసును నమోదు చేస్తే - 6 నెలల వరకు జైలు, లేక/దురియ 500/- అరిమానా.
54. కాంపౌండ్ చేయుటకు అధికారాలు : డైరెక్టర్ సైన్స్ లైట్ లైఫ్ ప్రీజర్వేషన్, (గేండ్రప్రభుత్వ అధికారి) రాష్ట్రప్రభుత్వానికి గి.దబ్బు,దబ్బు, లేక డిప్యూటీ కమిషనరీ ఆఫ్ పోలీస్ వారి హోదాకు తగ్గని అధికారికి కాంపౌండ్ చేయు అధికారము కలదు. విధించిన కాంపౌండ్ చెల్లించిన తర్వాత, అధీనములో ఉన్న వ్యక్తికి విడుదల చేయవచ్చును. ఆ వ్యక్తికి మంజూరై ఉన్న పర్మిట్ / లైసెన్స్ రద్దుపరచవచ్చును - ఒక వేళ ఆ అధికారికి ఆ అధికారము లేకుంటే సంబంధిత అధికారికి ఈ విషయం విన్నవించవచ్చును.
ఈ విధముగా విధించిన రుసుము ఎక్స్ పర్టికలులోనూ రూ.25,000/- మించరాదు.
కాని ఈ విషయములో తగిన జైలు శిక్ష ఉన్నప్పుడు వర్తించదు.
ఈ చట్టం ప్రకటించిన తరువాత వారి గుర్తింపు లేకుండా జూ నిర్వహించబడదు.
- 2) జూ నిర్వహించుటకు దరఖాస్తు నిర్ణయించిన వివరముతో తగిన రుసుముతో సంఘమును కోరవలెను.
- 3) గుర్తింపు ఇచ్చేముందు సంఘ నియమ విబంధనలు, షరతులు మొ॥ అధికంగా అమలు పరచవలెను.
- 4) గుర్తింపు ఇచ్చేముందు జూలోని చన్సలరీలుల రక్షణ మొ॥ విషయాల్లో సంశ్చప్తికరంగా ఉండవలెను.
- 5) సరైన అవకాశమివ్వకుండా వచ్చిన దరఖాస్తుని నిరాకరించరాదు.
- 6) సరైన కారణాలను విశిత పూర్వకముగా నమోదు చేసి అమలులో ఉన్న లైసెన్స్ ని రద్దుపరచుట / తాత్కాలికముగా నిలిపివేయుట చేయవచ్చును.
- 7) ఈ విధముగా నిరాకరించిన దరఖాస్తు సైన / రద్దుపరచబడిన లేక తాత్కాలికముగా నిలిపివేయబడిన లైసెన్స్ పై అప్పీలు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు చేసుకొనవలెను.
- 8) జటువంటి అప్రీలులో వారి నోడీసు అందిన 30 రోజులుగా చేసుకొనవలెను.

అవసరమని భావించితే కేంద్ర ప్రభుత్వము అప్పీలును 30 రోజుల తర్వాత కూడా అంగీకరించవచ్చును.

సెక్షను - 55- నేరములను కాగ్రహించుట

ఈకింద తెలపబడిన ఎవరైనా వ్యక్తి తప్ప ఈ చట్టమునకు విరుద్ధంగా చేయబడిన నేరమునకు సంబంధించిన కేసును ఏ కోర్టు చేపట్టరాదు.

ఎ) వన్యప్రాణి పీఠాశ్రయము దైర్యము లేదా ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వముచే అధికారమివ్వబడిన ఏ అధికారి అయినా లేదా

(ఎఎ) దాష్టరు IV A లోని ప్రొసెజన్స్ అతిక్రమించి సంబంధించి సెంట్రల్ జా అదారిటీ సభ్యకార్యదర్శి, లేదా.

(ఎ బి) బైగర్ సంరక్షణ అదారిటీ సభ్యకార్య దర్శి లేదా

(ఎ సి) తత్సంబంధిత బైగర్ రిజర్వ్ సభ్యకార్యదర్శి లేదా

(బి) CWLW లేదా ప్రభుత్వముచే తగు పరిమితులతో ఈ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వముచే అధికారమివ్వబడిన ఎవరైనా అధికారి లేదా

(బిబి) సెక్షను 385 ప్రొసెజన్స్ అతిక్రమణకు సంబంధించి జంతు ప్రదర్శనశాల యొక్క బాధ్య అధికారి లేదా

(సి) ఈ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లేదా పైన తెలిపిన అధికృత అధికారికి 60 రోజులకు తగ్గని సమయము ఆరోపిత నేరము పై పిర్యారు చేయు తన ఉద్దేశ్యమును తెలియ పరుస్తూ నోటిసు ఇచ్చిన ఎవరైనా అధికారి.

సెక్షను- 56- ఇతర చట్టాలను అమలు చేయుట నిషేధముకాదు.

ప్రభుత్వము అమలలో ఉన్న ఏ ఇతర చట్టాల కింద ఎవరైనా వ్యక్తిని అతిక్రమణకు పాటుకొన్నాడే చేయుటకు లేదా. ఈ చట్టానికి విరుద్ధంగా నేరంగా పేర్కొనబడిన నిర్లక్ష్యము లేదా సదురు చట్టము కింద ఎక్కువ శిక్షస్థుల విధించబడి ఉంటే నిరోధించదు.

కానీ ఏ వ్యక్తి ఒకే నేరమునకు రెండుసార్లు శిక్షింపబడరాదు.

సెక్షను - 57 - కొన్ని కేసులలో ప్రిజంప్షన్ (Presumption to be made in certain cases)

ఏదైనా పాటుకొన్నాడన్న ఈ చట్టమునకు విరుద్ధంగా నేరము సంబంధించి వ్యక్తి అదీనంలో, కస్టోడియన్ లేదా నియంత్రణలో ఏదైనా జంతువు లేదా, జంతుభాగము, మాంసము, చర్మము, కుక్క చేయని చర్మము, సూచించిన మొక్క, దాని భాగము లేదా దాని నుంచి తీసిన ఉత్పత్తి ఉన్నట్లు నిర్ధారించబడితే అట్టి సదురు స్వార్థము లేదా కస్టోడియన్ లేదా నియంత్రణ కలిగియుండుటలోని చట్టబద్ధతను తాను నిరూపించుకోనంత వరకు చట్ట విరుద్ధంగా భావించబడుతుంది.

సెక్షను - 58- కంపెనీలచే నేరములు

(1) ఈ చట్టమునకు విరుద్ధంగా ఏదైనా కంపెనీ నేరము చేసినప్పుడు, అట్టి కంపెనీ వ్యవహారములను నడుపుటకు బాధ్యుడైన ప్రతి వ్యక్తి నేరము చేసినట్లుగా పరిగణించబడతాడు మరియు తదనుగుణంగా ఈ చట్టమునకు అతీ క్రమించినందులకు శిక్షింపబడతాడు.

కానీ ఈ sub - section ప్రకారము అట్టి వ్యక్తి నేరము చేసిన వ్యక్తి తాను నేరము జరుగకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నప్పటికీ తన ప్రయోజనము లేకుండా నేరము జరిగినదని నిరూపించుకున్నట్లైతే అట్టి వ్యక్తిని శిక్ష గురి చేయరాదు.

(2) సబ్- సెక్షను (1)లో పేర్కొన ప్రకారము కాకుండా; కంపెనీచే. ఈ చట్టం కింద నేరము చేయ బడినప్పుడు మరియు నేరము అట్టి కంపెనీ డైరెక్టరు, మేనేజరు, సెక్యూరీ లేదా ఇతర అధికారు తెలిపి లేదా వారి connivance లేదా నిర్లక్ష్యముగా పేర్కొనదగినట్లుగా కనపడి అట్టి చర్య వలన నేరము జరిగినట్లు నిరూపించబడితే సదరు అధికారి నేరము చేసినట్లుగా భావించబడి, ఈ చట్టము ప్రకారము తగు విధంగా శిక్షింపబడతాడు.

అధ్యాయము VI A

చట్ట విరుద్ధమైన వేట మరియు వాణిజ్యము ద్వారా పొందిన ఆస్తి ప్రభుత్వ పరం చేయుట.

58 A నుంచి 58 Y వరకు

అధ్యాయము VII

సెక్షను - 59- అధికారు ప్రజా సేవకులుగా భావించబడుట

చార్టరు - IIలో పేర్కొనబడిన ప్రతి అధికారి మరియు వైర్ పర్సను, సబ్జులు, సబ్జుకార్యదర్శి, చార్టరు -IV A లో పేర్కొనబడిన అధికారు మరియు ఉద్యోగులు, చార్టరు - IV B మరియు ఈ చట్టము కింద ఇవ్వబడిన అధికారములు కలిగిన ప్రతి అధికారి IPC సెక్షను 21 లో అర్థము వచ్చేలా పేర్కొనబడిన విధంగా ప్రజా సేవకులుగా భావించబడతారు.

సెక్షను - 60 - మంచి ఉద్దేశ్యంలో తీసుకొనే చర్యకు రక్షణ

(1) రాష్ట్ర ప్రభుత్వముతో లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క ఉద్యోగి లేదా అధికారి ఈ చట్టం కింద మంచి ఉద్దేశ్యముతో లేదా మంచి చేయాలని చేపట్టబోవు చర్యలకు వ్యతిరేకంగా ఎటువంటి వ్యాజ్యము లేదా న్యాయపరమైన చర్యలు అనుమతించబడవు.

(2) కేంద్ర ప్రభుత్వము లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లేదా వాటి అధికారు లేదా ఇతర ఉద్యోగులు మంచి ఉద్దేశ్యముతో ఈ చట్టము కింద చేపట్టిన లేక చేపట్టాలని చేసిన చర్యల వలన ఏదైనా నష్టము జరిగిన లేక నష్టము జరిగే అవకాశమున్న వాటిపై ఎటువంటి వ్యాజ్యములు లేదా న్యాయ చర్యలు అనుమతించబడవు.

(3) రాష్ట్రం IV A, రాష్ట్రం IV Bలో పేర్కొన్న అధికారాలు లేదా వాటి వైర్ పర్చున్ మెంబరు సభ్యవార్యదర్శి, అధికారు మరెవరూ ఉద్యోగులు ఈ చట్టం కింద మంచి ఉద్దేశ్యంలో చేసిన చర్యల పై ఎటువంటి వ్యాజ్యము లేదా న్యాయ చర్యలు అనుమతించబడవు.

60 A. వ్యక్తుల రివార్డు

1) కోర్టు శిక్ష/ జరిమానాని విధించేటప్పుడు లేదా జరిమానా శిక్షలో భాగంగా ఉన్నప్పుడు, తీర్పు ఇచ్చేటప్పుడు ఈ నేరము కనుగొనుటలో సహకరించిన లేదా ముద్దాయిని పట్టు కోవడంలో సహకరించిన వ్యక్తి అట్టి జరిమానా మొత్తంలో 50% మించకుండా బహుమతిగా ఇచ్చటకు ఆదేశించ వచ్చును.

(2) పెక్టను 54 కింద కేసును కాంపౌండు చేసి దాని మొత్తంను సరిహారంగా తీసుకొనేటప్పుడు అట్టి నేరమును కనుగొనుటలో లేదా ముద్దాయిని పట్టుకో వడంలో సహకరించిన వ్యక్తికి 50% మొత్తము బహుమతిగా ఇచ్చటకు ఆదేశించవచ్చును.

60 B. రాష్ట్ర ప్రభుత్వముచే రివార్డు

రాష్ట్ర ప్రభుత్వము CWLWకు రూపాయలు 10,000లకు మించని మొత్తాన్ని నేరము కనుగొనుటలో లేదా నేరస్థున్ని పట్టుకోవటంలో సహకరించిన వ్యక్తికి సదరు మొత్తంనుంచి మరియు సదరు పొందుపరిచిన పద్ధతిలో బహుమతిగా ఇచ్చటకు అధికారమివ్వ వచ్చును.

పెక్టను - 61. షెడ్యూల్డ్లోని ఎంటీగును మార్పుటకు అధికారము

(1) కేంద్ర ప్రభుత్వము, షెడ్యూల్డ్లోకి, ఎంటీగును కలుపుట లేదా తీసివేయుట లేదా షెడ్యూల్డ్ నుంచి మార్పుట లేదా షెడ్యూల్డ్లో ఒక భాగము నుంచి ఇంకొక భాగమునకు మార్పు చేయాలని బావేస్టీ నోటిఫికేషన్ ద్వారా చేయవచ్చు.

(2) తొలగించబడింది.

(3) పబ్లిక్ పెక్టను(1) కింద నోటిఫికేషన్కు సంబంధించిన విషయంపై సంబంధిత షెడ్యూల్డ్ తదనుగుణంగా మారినట్లుగా పరిగణించబడుతుంది, కానీ సదరు మార్పులు, చేర్పులు ఎటువంటి పూర్వ పక్షాంతం లేకుండా లేదా చేయాల్సి చేయకుండా చేయరాదు

(4) తొలగించబడింది.

సెక్షన్ 62 } అనువదించబడలేదు
సెక్షన్ 63 }

సెక్షన్ - 64 - నిబంధనలు ఏర్పరచటానికి రాష్ట్రప్రభుత్వానికున్న అధికారం :

- 1) ఈ చట్టము యొక్క సెక్షన్ 63 పరిధిలోకి రాని విషయాలకు సంబంధించిన ప్రావిజన్లను నిర్వహించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నోటిఫికేషన్ ద్వారా నిబంధనల నేర్పరచవచ్చు.
- 2) ప్రత్యేకముగా సదరు నిబంధనలు సాధారణ అర్థము పట్ల పక్షపాతం లేకుండా, అటువంటి నిబంధనలు ఈ క్రింది విషయాలలో అన్నింటికి లేదా కొన్నింటికి అవకాశము కల్పిస్తాయి. అవి
 (ఎ) ఎక్స్ అఫిషియో సభ్యులు కాని సభ్యులు యొక్క పదవీ కాలం, భాగీలను నింపు విధానము మరియు అందుకు సెక్షన్ 6 సబ్-సెక్షన్ (3) క్రింద బోర్డు అనుసరించాల్సిన పద్ధతి
 (బి) సెక్షన్ (6) సబ్-సెక్షన్ (3) లో పేర్కొన్న వారికి అలవెన్స్లు
 (సి) ఈ చట్టంలో ప్రావిజన్ల క్రింద మరియు ఏదైనా ఫీజు ఉంటే వాటికి దరఖాస్తు, సర్టిఫికేట్ క్లెయిమ్, డిక్లరేషన్, లైసెన్సు, పర్మిట్లు, రిజిస్ట్రేషన్, రిటర్న్ లేదా ఇతర దాఖ్యమెంట్లు వేయడానికి, పొందడానికి లేదా వాడబడు ఫారములు.
 (డి) ఈ చట్టము క్రింద జారీ చేయబోవు లైసెన్స్, పర్మిట్లకు సంబంధించి షరతులు

సెక్షన్ - 65 } అనువదించబడలేదు
 సెక్షన్ - 66 }